

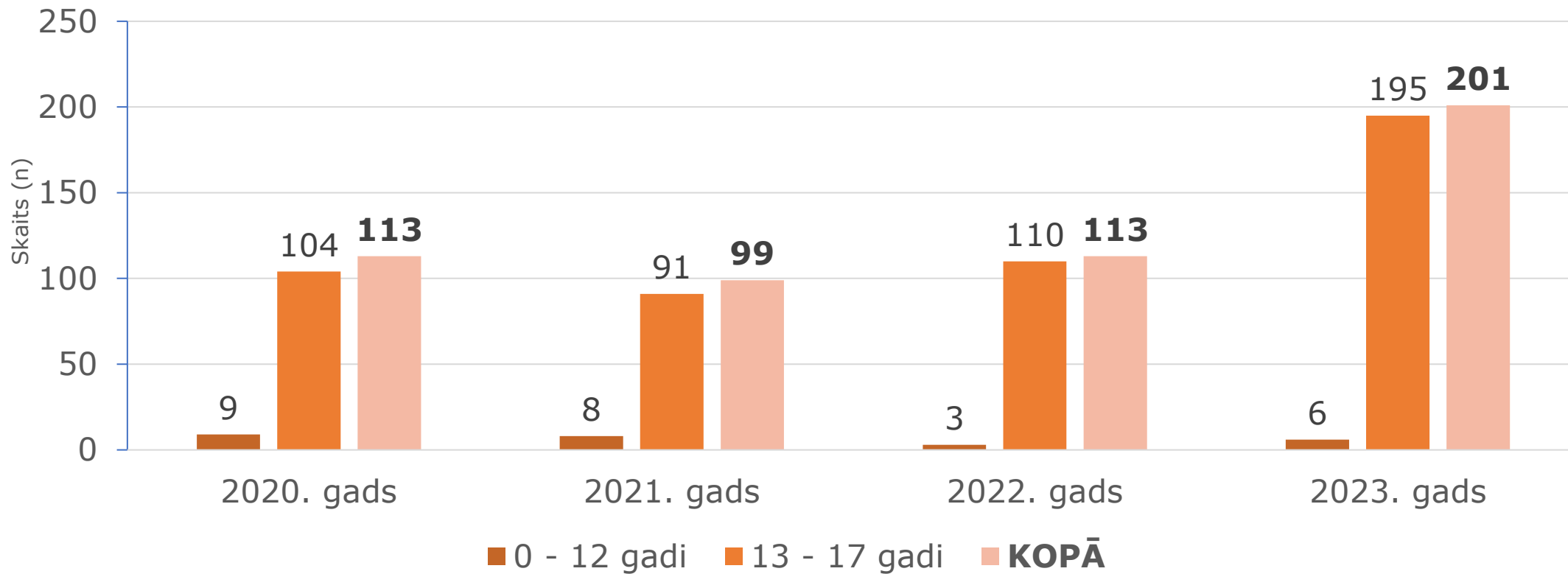
Veselības ministrija

**Priekšlikumi narkoloģiskās veselības
aprūpes pakalpojumu uzlabošanā un
atkarību profilaksē**

Saturs

- Statistika un tendences
- Veselības aprūpes pakalpojumi:
 - stacionāri
 - ambulatori
- Normatīvo aktu pilnveide
- Atkarību profilakse un atbalsta pakalpojumi
- Kopsavilkums

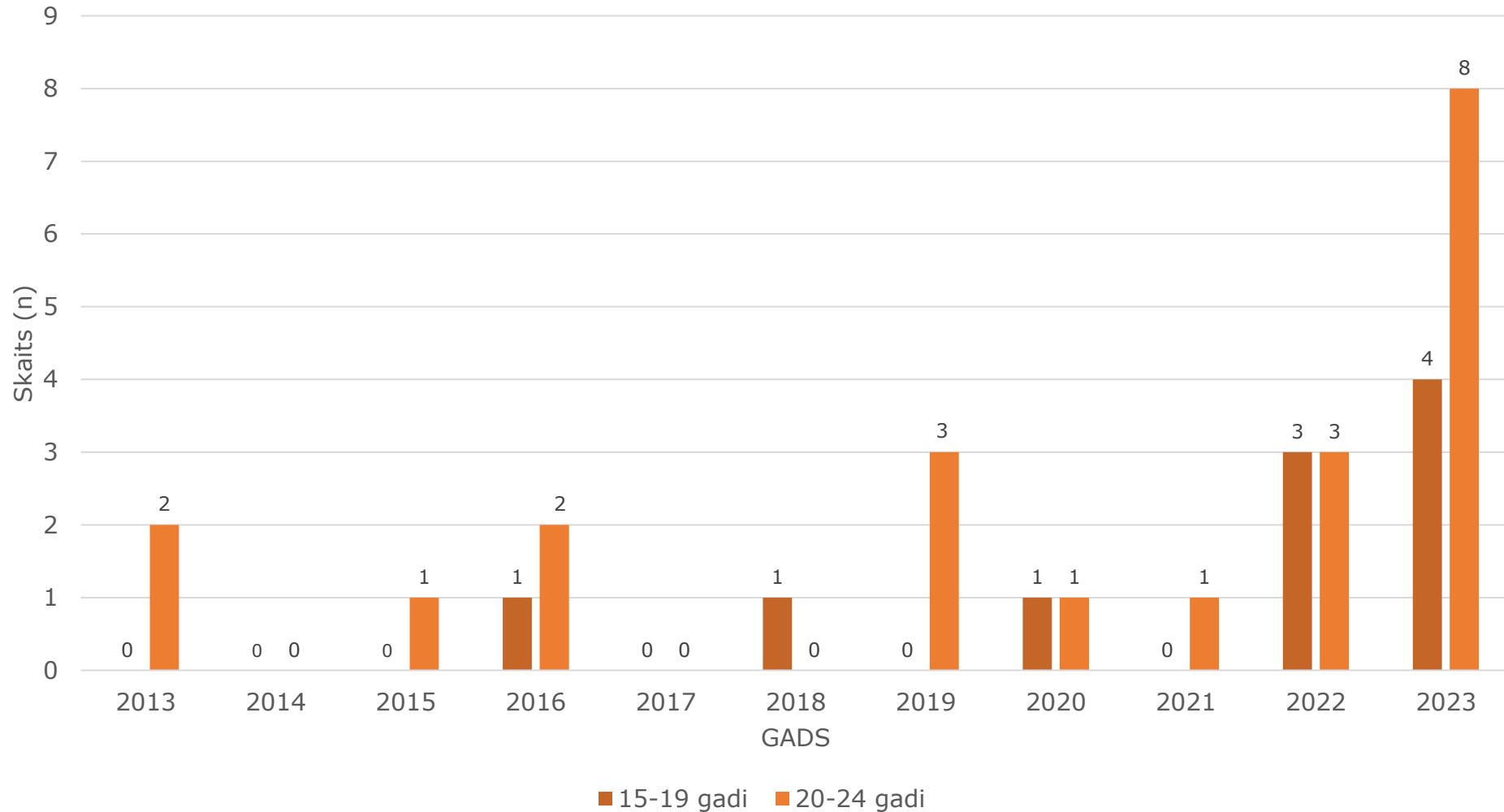
NMPD izsaukumu skaits pie pacientiem narkotisko vai psihotropo vielu ietekmē

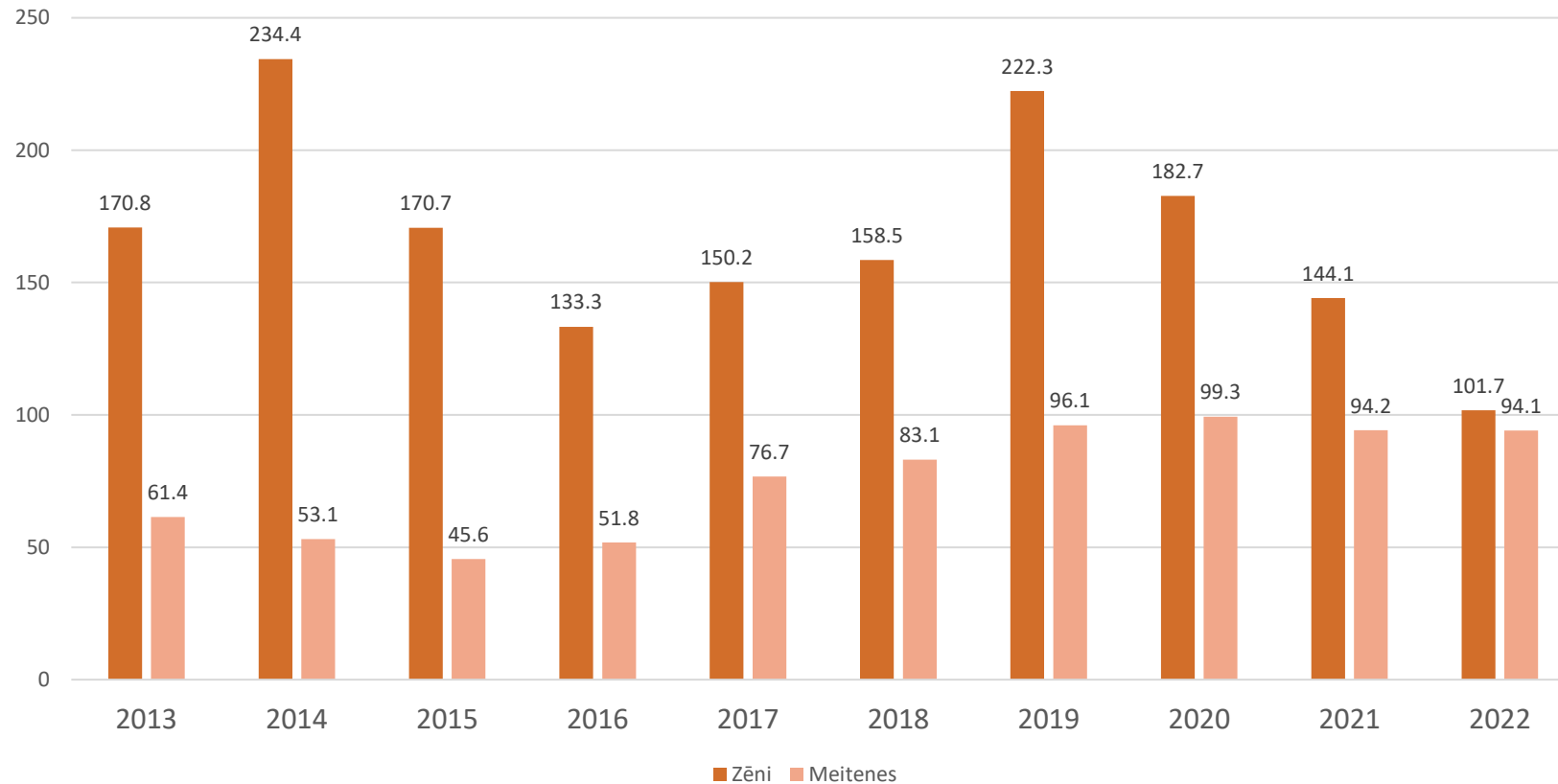
Tendence izsaukumu skaitam **pieaugt**.

Vecuma grupā **13 – 17 gadi**, NMPD izsaukumu skaits **4 gadu periodā ir dubultojies**.

Narkotiku letālo pārdozēšanas gadījumu skaits

Gada laikā ārstēto bērnu (10-17.g.v.) skaits ar diagnozi «Narkotiski, psihotropo un toksisko vielu intoksikācija, kaitējoši pārmērīga lietošana» (uz 100 tūkst.iedz.)

! 2024.gada 16. augustā sadarbībā ar PVO plānots uzsākt darbu pie **bērnu narkoloģiskās ārstēšanas un rehabilitācijas pakalpojumu izvērtējuma**, lai ieviestu efektīvākos un pierādījumos balstītus risinājumu pakalpojumu nodrošināšanā.

Stacionārā veselības aprūpe

ESOŠAIS

Akūta palīdzība
reģionālās un universitātes slimnīcās

Pusaudžu motivācijas
programma Ģintermuižā

PLĀNOTAIS

Narkoloģijas profila
multiprofesionālās
komandas izveide
5 iestādēs

Paplašinātas
diagnostikas
iespējas

Reģionāli paplašināta motivācijas programmas
pieejamība, organizējot ārstēšanu divās plūsmās:
motivētiem un nemotivētiem pusaudžiem

BKUS

Daugavpils
PNS

Ainaži

Strenči

Piejūras
slimnīca

Ambulatorā veselības aprūpe

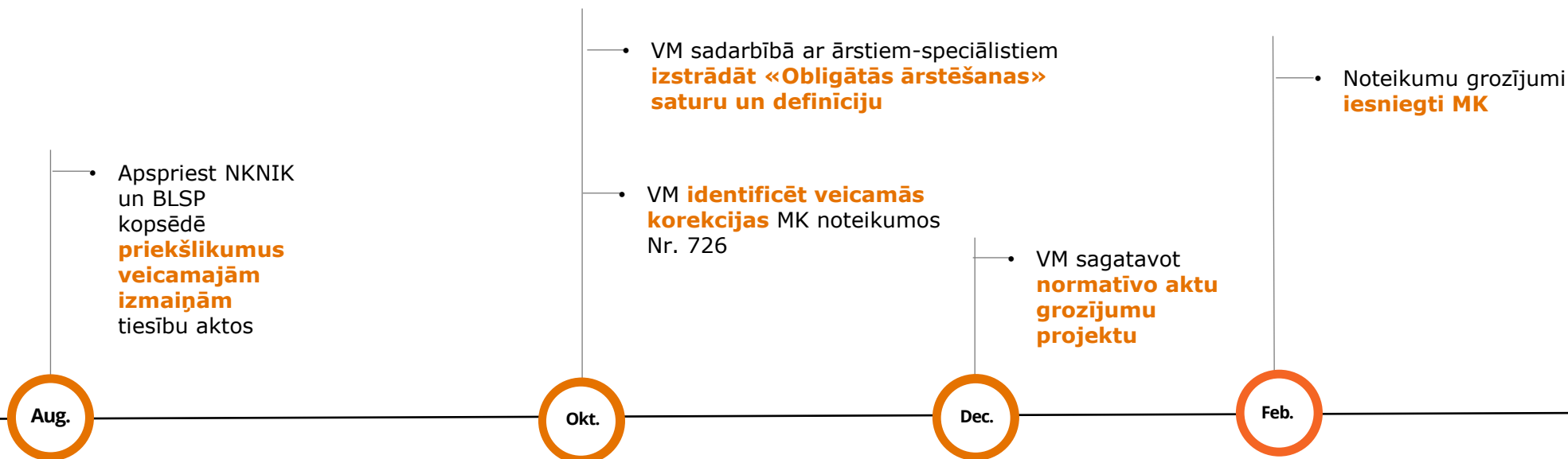
ESOŠAIS

PLĀNOTAIS

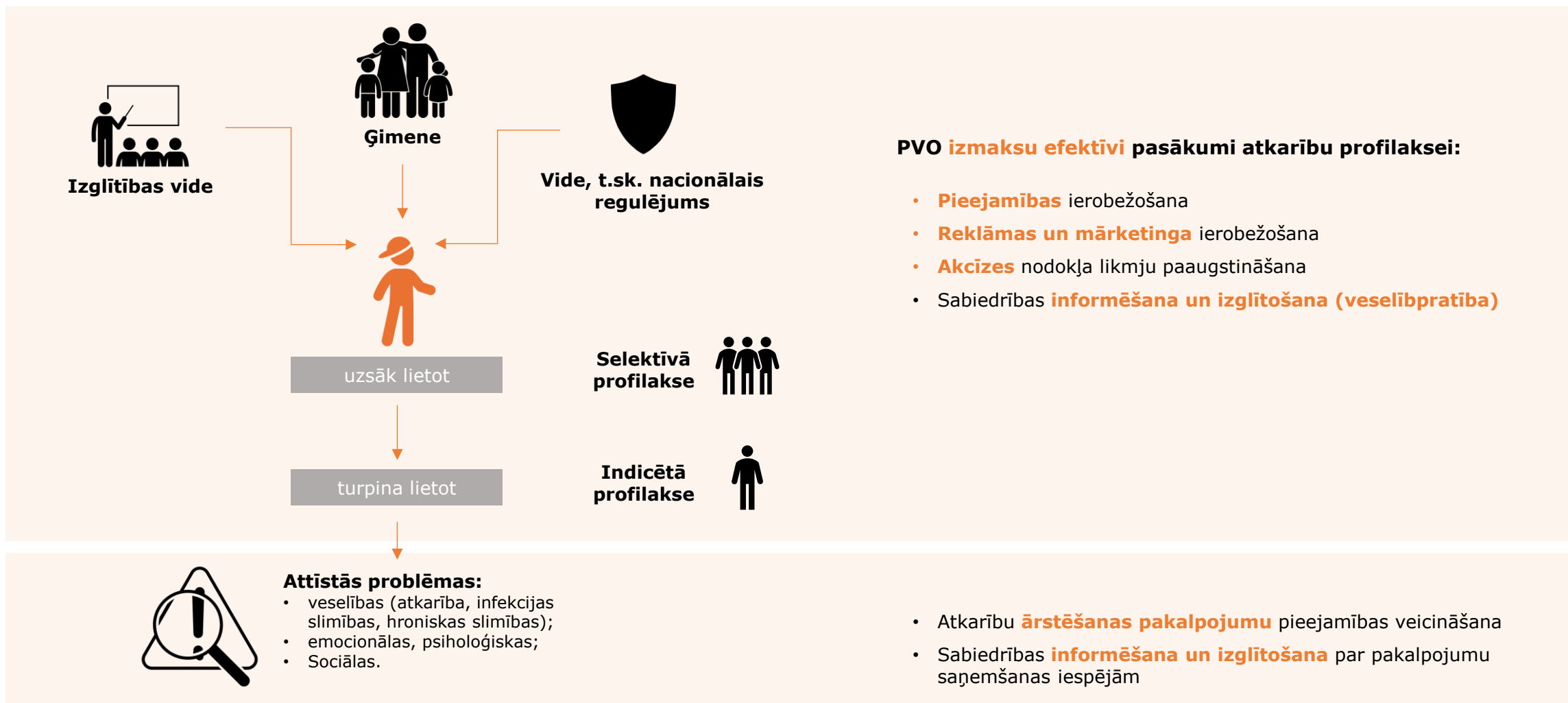
Obligātā ārstēšana

! Izstrādāt un iesniegt MK likumprojektu «Grozījumi Narkotiku aprites likumā», atbrīvojot nepilngadīgas personas no kriminālatbildības par narkotisko vielu lietošanu

! Pastāvīga un kompleksa pieeja atkarību profilaksē un ārstēšanas pakalpojumu pieejamībā visos līmeņos

Kompleksa pieeja atkarību profilaksē

VM un SPKC profilakses un sabiedrības informēšanas pasākumi 2022-2024.g.

Es par
veselību.lv

Mācību filma pusaudžiem par narkotiskajām vielām un to radītajām sekām

Informatīvu materiālu izstrādāšana

Mācību filma pusaudžiem par narkotiskajām vielām un citi video materiāli

Apmācības Eiropas pierādījumos balstītas atkarību profilakses standartu ieviešanā 36 **pašvaldību pārstāvjiem**

Nacionālā Veselīgo skolu tīklā un Nacionālā Veselīgo pašvaldību tīklā **koordinatoru apmācības**

Tālākizglītības kursi primārās veselības aprūpes speciālistiem atkarību atpazīšanā un īsās intervences sniegšanā

u.c.

Profilakse skolēniem un jauniešiem pašvaldībās

Unplugged programma skolām (12 nodarbību cikls, 12-14 g.v. skolēniem)

Atkarību profilakses rīcības plāna izstrādāšana, īstenošana un uzraudzība izglītības iestādēs

Veselīgas nākotnes programma pašvaldībām (13 – 25 g.v.)

Agrīna palīdzība jauniešiem, kuri pirmo reizi nonākuši valsts vai pašvaldības iestāžu redzeslokā saistībā ar atkarību izraisošo vielu lietošanu

Noris darbs pie **atkarību profilakses speciālista profesionālās pilnveides programmas** izveides iespēju apzinašanas (sadarbībā ar LM un VISC)

2025. gadā VM turpinās apmācības pedagogiem un pašvaldību darbiniekiem minēto programmu ieviešanā

2025. gadā īstenojamie VM profilakses un sabiedrības informēšanas pasākumi

Nacionālais regulējums:

- grozījumi «Tabakas likumā» (*vecums, aromāti*);
- likumprojekts «Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā» (*2024.gada maijā apstiprināti Saeimas 2.las.*).

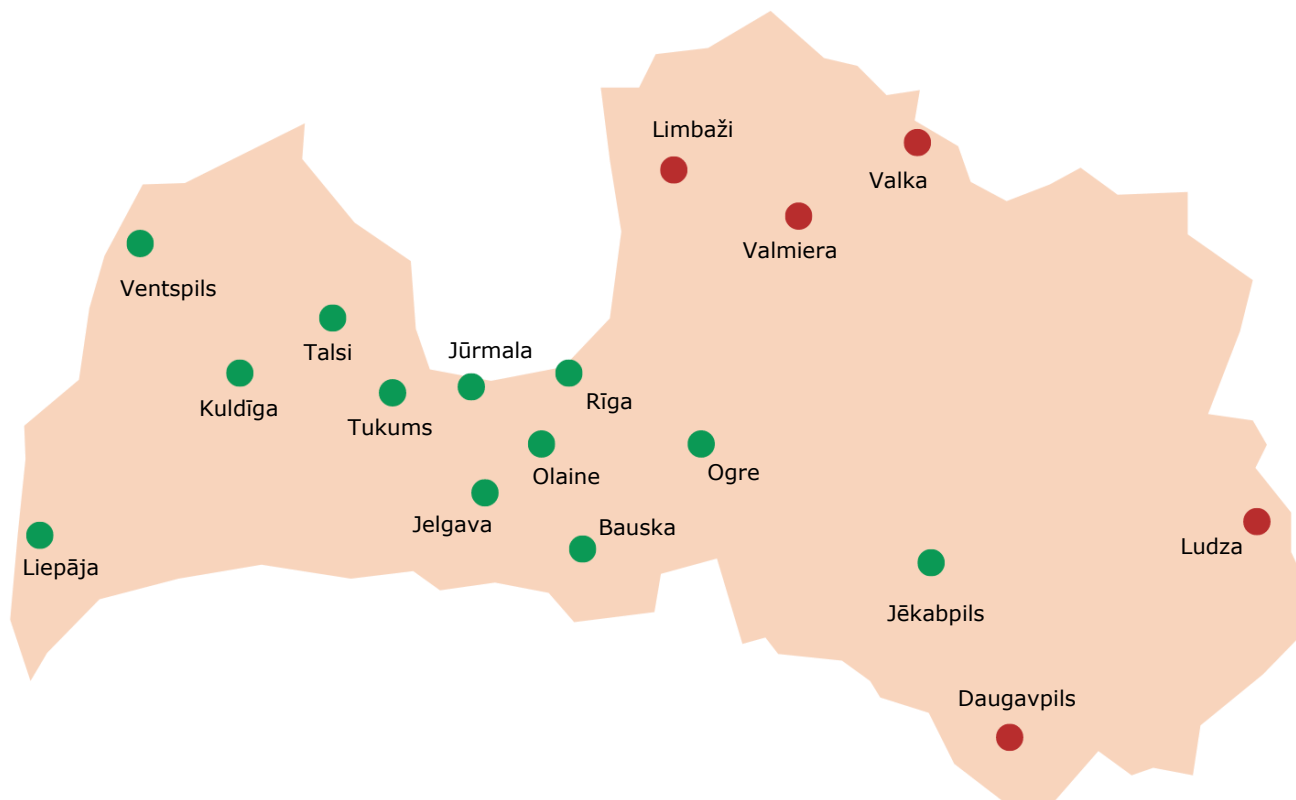
Specifiskām mērķa grupām paredzētie informatīvie materiāli un apmācību semināri:

- vecākiem, pedagogiem par agrīnu atkarību atpazīšanu un palīdzības iespējām;
- ārstiem un pacientiem par palīdzības iespējām dažādos ārstniecības posmos;
- aktualizēti materiāli par jaunām psihoaktīvām vielām.

Apmācības:

- klīniskajiem un veselības psihologiem atkarību izraisošu vielu un procesu lietošanas traucējumu identificēšanu un **atbalsta grupu vadīšanā**;
- primārās veselības aprūpes speciālistiem pacientu **skrīninga un īsās intervences veikšanā**.

Kaitējuma mazināšanas pakalpojumu paplašināšana

HIV profilakses punkti:

- konsultācijas par infekcijas slimībām, to profilaksi, narkotiku atkarības ārstniecības iespējām un rehabilitāciju, veselības riskiem;
- HIV, B un C hepatīta, sifilisa eksprestestēšana;
- medicīnas preces – prezervatīvus, dezinfektantu izdale;
- šļirču un adatu maiņa;
- Vidzemē un Latgalē - trūkst.

Atbalsta pakalpojumi

**SPKC atkarību
atbalsta tālrunis**

67037333

No 2024. gada maija **SPKC atkarību
atbalsta tālrunis:**

- anonīma psiholoģiska palīdzība, motivēšana un informācijas sniegšana par pieejamajiem pakalpojumiem;
- 09.00-18.00 (darba dienās).

! Izvērtēt iespēju no 2025. gada maija nodrošināt diennakts režīmā, pievienojot esošiem diennakts atbalsta tālruņiem.

Kopsavilkums

ĪSTERMIŅĀ (3 mēn.)

- Priekšlikumi NA pilnveidošanai
- Akūtās palīdzības pakalpojumu pilnveidošana
- Algoritmu/ceļa kartes izstrāde
- Atbalsta tālruņa popularizēšana

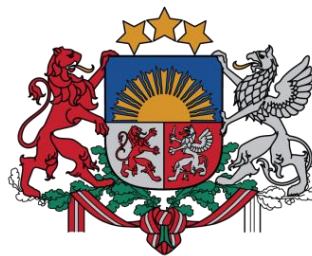
VIDĒJĀ TERMIŅĀ (6 mēn.)

- Informatīvie materiāli mērķa grupām
- Balstoties uz PVO rekomendācijām:
 - multidisciplinārā ambulatorā VA pakalpojuma satura izstrāde;
 - Stacionāro VAP pilnveidošana

ILGTERMIŅĀ (1+ gads)

- VAP ieviešana un tam nepieciešamo resursu piesaiste
- Atkarību programmu ieviešanas veicināšana izglītības iestādēs un pašvaldībās
- Atkarību atbalsta tālruņa pieejamības uzlabošana (diennakts režīms)

Veselības ministrija

Paldies!

06.08.2024.